

GLASNIK

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Št. 47.

V Ljubljani, dne 19. novembra 1915.

Leto VIII.

Izhaja vsak petek

Uredništvo:

Kopitarjeva ulica 8

Naročnina znaša:

celoletna . . K 4.—

pololetna . . K 2.—

četrletna . . K 1.—

Posamezna številka
stane 10 vin.

Obrtno nadzorstvo leta 1914.

Pozneje kakor druga leta je izšlo letos poročilo obrtnih nadzornikov za leto 1914. Strašna vojska je tudi na polju obrtnega nadzorstva zavirala redno delo. Skoraj četrtno obrtnih nadzornikov služi v vojski. Prenehanje in omejitev civilnega prometa na železnica je seveda tudi zaviralo redno delo. Štiri nadzorovalni uradi (Lvov, Przemisl, Stanislav in Černovice) so morali vsled vojske z Rusijo prekiniti svoje poslovanje in se tudi o njih delovanju ne poroča. Poročilo se je zato zakasnilo.

V letu 1914. so nadzorovali obrtni nadzorniki 30.187 (38.276¹) obratov, ki so jih obiskali 33.487krat (41.655). Med nadzorovanimi obrati je bilo 9728 (12.090) tvornic. Vojska je zakrivila, da je nadzorovanje nazadovalo, tudi vojno ministrstvo je obrtne nadzornike večkrat zaposljevalo. Izvesti so morali veliko poizvedb o delavskih zadevah posameznih industrij in obratov, ki so jih nameravali porabiti za vojne namene. Takih poizvedb so izvedli 2350, preiskov pa približno 30.

Med obstoječimi 16.232 tvorniškimi obrati jih je bilo pregledanih le 9728 (12.099), 59,9 odstotkov proti 74,4 leta 1913. Med obstoječimi 138.191 (136.367) nezgodnemu zavarovanju podvrženimi zavodi so jih nadzorovali 24.869 (30.525).

Število delavskih sporov je padlo na 204 (332) stavke in 17 (20) izključitev od dela. Vzrok: vojska in po njej nastali slabi položaj. Število sporov, ki so se poravnali izlepa, je zato tudi od 48 na 50 poskočilo.

Silovito je poskočilo število strokovnih sodb. Medtem ko so jih našteali še l. 1913. 26.040, so jih našteali l. 1914. že 46.519.

Največ mnenj odpade na delavske nezgodne zavarovalnice, katerih število je poskočilo od 921 na 18.312. Iznova so razvrstili nezgodnemu zavarovanju podvržene zavode, tudi radi vojske se je število izdanih mnenj povišalo: obrati so se postavljali pod vojaško varstvo, prošnje vodilnih oseb obratov za oprostitev od vojaške službe in razmere v industriji so to povzročile.

¹ V oklepajih (...) navedene številke navajajo uspeh l. 1913.

V 4875 slučajih so zahtevali obrtni nadzorniki pismeno, naj podjetniki odpravijo grajane napake, a ker opomini niso vedno pomagali, so morali obrtni nadzorniki v 596 (1087) slučajih proti 577 (1042) podjetnikom vložiti ovadbe radi prestopkov obrtnega reda.

Kako trdovratni so nekateri podjetniki, razvidimo, ker so jih 108 kaznovali z denarnimi globami, 7 jih je pa vstavilo obrat.

Zelo zanimivo je oddelek, ki razpravlja o delavskem varstvu.

Splošno poročilo naglašja, da je vplivala slaba kupčija v letu 1913. tudi na leto 1914. do izbruha vojske. Izbruh vojske je zadušil vsako veselje do podjetnosti, marsikatero tvorniško zgradbo so ustavili. Nekaj števil: Ustanovili, oziroma obratovati je pričelo 523 večjih obratov in tvornic (670), povečali so 391 (560) obratov. Številke zaostajajo za podobnimi prejšnjih let v enem slučaju za 147, v drugem za 169. Pripomniti se še mora, da spadajo nove ustanove in povečave v čas pred vojsko. Ustavljenih je bilo nasproti 450 podjetij v letu 1913. lani le 235 obratov. Ušteti niso tisti obrati, ki so začasno iz raznih razlogov nehali delati.

Nezgod je bilo naznanjenih 66.555 (87.557); 493 (663) jih je bilo smrtnih.

Žalostno kakor vedno je poglavje o protipostavni porabi mladoletnih in žensk, kakršnih slučajev je bilo 1606 (1926); med njimi jih ni bilo 289 še starih 14 let, 12 pa še ne 12 let. Število k nočnemu delu pritegnjenih žensk je poskočilo od 933 na 1075. Žensk je delalo ponoči 1075, leta 1913. pa 933.

Tudi glede na vajence se čuti vojska. Pomanjkanje vajencev, ki se je pojavljalo več let v marsikateri obrti, je ponehalo, v marsikateri obrti je še preveč vajencev. Radi mnogih vpoklicev se je poslabšalo razmerje vajencev glede na število s pomočniki.

Po izbruhu vojske so deloma ustavili veliko obratov ali so pa močno znižali delavno dobo bodisi v malih obratih, kakor tudi v tvornicah. Kjer je podjetje dobavljalo vojaščin, se je položaj kmalu izpremenil tako, da so uvedli nadure, podaljšano delovno dobo in ne redko tudi po dve šihiti dnevno.

Bolniško zavarovanje l. 1913.

Po uradnih poročilih posnemamo o bolniškem zavarovanju leta 1913.:

Zavarovanih je bilo za slučaj bolezni povprečno 3.383.408 oseb; radi nezadostnih poročil ni vpoštevano število članov 247 bolniških blagajn.

Med 3, 383.408 zavarovanci jih je obolelo l. 1913. 1.375.054, bolezni je izkazanih 1.751.123. Lahko kdo in tudi oboli večkrat. Op. ur.) s 30.536.950 bolniškimi dnevi, za katere se je izplačala tudi bolniščina. Porodnic je bilo 52 tisoč 288 z 1.448.850 podpornimi dnevi.

Umrlo je 27.370 članov.

Vseh dohodkov je bilo 92.803.727 K, na tekoče prispevke delavcev in gospodarjev odpade 86.191.912 K.

Izdalo se je 89.731.329 K, zavarovanci so stali 77.771.951 K.

Preostalo je 3.072.398 K.

Glasnik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

ŽENSKA PO VOJSKI.

Naš list se poteguje ves čas, kar izhaja, naj dobe ženske vse politične pravice. Kakšno smo za to večkrat preslišali, a na II. vseslovenskem delavskem shodu v Medvodah, dolgo je že od takrat, tvori del programa slovenske krščanske socialne delavske stranke zahteva po aktivni in pasivni volilni pravici v vse zastope.

Važnost ženske se je izpoznala osobito tudi na gospodarskem polju v sedanjih vojski. Zasluge žensk priznavajo zdaj tudi vladni listi dunajski, strogo vladni list »Fremdenblatt« je objavil velezanimiv članek dr. F. W.: Položaj ženske po vojski, ki izvaja med drugim:

Vojska uči ustvarjati in delati. Kakor se nadomeste v bojnih črti vrzeli, nastale v prvi vrsti po sovražnih krogih takoj iz drugih vrst, tako tudi pri nas doma (na Dunaju niso v vojnem ozemlju) v zaledju nadomeste po vojski izpraznjena mesta z drugimi silami.

Ni nas šele sedanja vojska naučila, da iščemo nadomestil, kulturna zgodovina nam marveč kaže, da sila voj-

ske človeški razum usposablja; da pro-dre vedno bolj v tajnosti narave kakor v mirnih časih.

Sila vojske je iznašla sladkor, ki se skuha iz pese in potem strdi, marga-rin je iznašla tudi potreba vojske. Ču-diti se moramo, ker se v vojski toliko iznajde, kar še lahko koristi industriji tudi po vojski. Naj se obnesejo poizku-si, da nadomesti koprija bombaž, po-stanemo glede na dovoz bombaža po-polnoma neodvisni od inozemstva.

Tudi žensko vprašanje je po vojski napredovalo dober kos dalje. Odkar je Möbius v vedi trdil, da je ženska teles-no slabotna, so se nekateri navadili, da ženske ne vpoštevajo.

Predsodek moških hoče odriniti žensko od moškega dela. Ženska pa stremi po tistih pravicah, ki jih ima mož.

Prejšnja vtesnitev ženskega bistva je skoraj izginila. Pomanjkanje mož v zaledju je povzročilo, da nadomeščajo moške žene tudi v poslih, ki so jih prej-šnje čase opravljali le moški. Življenje samo zdaj preiskuje, če je ženska do-volj krepka, da prevzame tudi mesto moža. Novejša veda je dognala, da žen-ske marsikaj bolj umevajo, kot moške.

Veliki obrati bi morali stati, če bi ženske ne zavzele izpraznjenih mest.

Žensko vprašanje se nahaja pred rešitvijo.

× × ×

Tem izvajanjem, iz katerih odseva še veliko predsodkov, bi lahko še pri-stavili, da bi ležala tudi polja neobde-lana, če bi jih ne obdelale ženske.

× × ×

Ljubljansko tvornico v višjo pla-čilno vrsto! Naše organizacije ljublj-an-skega krščanskosocialnega tobačnega delavstva so zopet vložile spomenico, naj se že pomakne ljubljanska tobačna tvornica v višjo plačilno vrsto. Bese-

dilo spomenice objavimo v bodoči šte-vilki našega lista.

Cenenih cigaret v ljubljanskih to-bačnih trafikah več ne dobiš, dasi pre-skrbuje Ljubljana s cigaretami tisoče in tisoče vojakov. Prosimo generalite-to, naj nekoliko podreza finančno upra-vo, da ne bo prisiljen revež vojak, na-vajen zmagovati, kupovati dragih ciga-ret, ko bi lahko dobil cenejše vrste ci-garet, če bi ne bila, milo rečeno, finan-čna uprava tako komodna in brezbriz-na, kakor je.

Za povišanje vsakdanje množine moke od 200 na 300 gramov je nasto-pilo vodstvo naše organizacije. Deputa-cijo naših odborov je vodil k deželni vladi poslanec Gostinčar. Upamo, da vlada prošnjo tobačnega delavstva kmalu reši. Delo v tvornici je napor-no, v sedanji strašni draginji žive de-lavci in delavke ob nezabeljenem krom-pirju in zelju, določena postavna dne-vna množina 200 gramov gotovo ne za-došča.

O razveljavljenju vrednostnih listin.

(Konec.)

Razveljavljenje.

Predno sodnija izreče, da se listina razveljavi, more voditi še nadalje po-izvedbe. Ako se kdo potegne za pravico do listine, potem je razsodbo o razve-ljaveljenju odložiti, dokler se tožbeno postopanje ne konča.

Sodni sklep, s katerim se listina razveljavi, ima med drugim obsegati ugotovitev, da je oklicni rok potekel brezuspešno, t. j. da se v tem roku ni zglašil nihče, ki bi bil zahteval listino zase.

Sklep se ima dostaviti prizadetim strankam. Objavljenje v vestniku je potem ustaviti (§ 12.).

Kako učinkuje razveljavljenje.

Namen amortizacijskega postapa-nja je, če listina ne pride na dan, dati obvezancu pooblastilo, da lahko izstavi nadomestno listino, in mu določiti osebe, ki ima pravico do te nove listi-ne. S tem je obvezanec zavarovan, da mu ni treba dvakrat plačati, ker je sod-nija prvotno listino izrekla za razve-ljavljeno in neobvezno.

Sodni sklep o razveljavljenju stopi na mesto prvotne listine, dokler se ne izda nova. Kdor je dosegel razveljavlje-nje, se more na podlagi sodnega sklepa potegniti za pristoječe mu pravice na-bram zavezancu; dalje more proti te-mu, da izroči sodni sklep, zahtevati novo listino. Novo listino more zahte-vati le tedaj, če obveznost ob času raz-veljavljanja še ni bila zapadla; kajti če je bila že padla, in je obvezanec pri-pravljen plačati, potem bi izdaja nove listine ne imela nobenega pomena (§ 13.).

Kdor je izposloval razveljavljenje, s tem ni zadobil več pravic kakor jih je imel poprej. Namesto zgubljene li-stine dobi le novo ali pooblastilo, da more zahtevati novo. Pravno razmerje med njim in zavezancem kakor tudi napram tretjim osebam ostane neiz-premenjeno. Zavezanec ima nasproti onemu, ki pokaže sodni sklep o razve-ljavljanju, tako postopati, kakor bi imel pred seboj pravega posestnika listine. Če mu sme brez nadaljnjih pridržkov izplačati in v čem je treba še previd-nosti, to zavisi od tega, kakšna je do-tična listina. Vzglede: Nekdo je izposlo-val sklep o razveljavljanju svoje vložne knjižice, ki pa je bila vinkulirana na ta način, da sme denar dvigniti neka druga oseba. Z amortizacijo take knji-žice posojilnica še vedno ne sme izpla-čati onemu, ki je izposloval razveljav-ljenje, ampak le osebi, ki je navedena v vinkulaciji. Vlagatelj more v tem slu-čaju zahtevati samo novo knjižico, ne pa tudi naložen denar.

Zaslepljenec.

Vlak je drčal proti Čeljabinsku.

Na neki medpostaji je stopil, ali pravilneje izraženo, smuknil nek kmet v voz tretjega razreda. Bil je grbast, bled in majhne rasti ter je bil vsled svoje pozornost vzbujajoče suhosti vi-deti še manjši kot je bil v resnici. Pod pazduho je nosil še ne preveliko, uma-zano in zamaščeno vrečko, ki je morala biti prav lahka, ker ga ni prav nič ovi-rala na njegovih kretnjah. Urno se je hotel kmet vnesti takoj v kotu za vrati, ali tam ga je gledal strogo uradni ob-raz neke vpokojene osebe kapitanskega čina. Ta možakar je imel zasedeni dve klopi s svojo prtljago in je gledal tako oblastno, da se je kmetič kar urno po-bral naprej po natlačenem vozu in se obrnil k dami, ki je ležala zavita v šal, ljubko zleknjena po klopi in čitala iz nekega romana.

»Dama moja! Dovolite ubogemu možu, da se vsede poleg Vas. Skrčite nekoliko nožice!«

»Ah, ah!« — plane dama nervozno

kvišku in pri tem ji pade roman iz rok na tla. — »Česa iščeš tukaj?«

»Samo malo prostora, milostljiva!«

»Ah!! Da se me ne dotakneš... da se me ne dotakneš!... Pomažeš me! Za kmetavze je poseben voz... Idi... idi!«

Vzela je načipkan robec in si ga držala pred nosom, kakor da bi ji bil smrdljiv duh zaprl sapo.

Medtem se je sukal kmet v vozu boječe dalje in se približal potem nak-nadno klopi, kjer je zapazil temno zro-čega, dolgobradatega moža, ki je bil v novi črni halji z visokim ovratnikom in je sedel zamišljen, se naslanjajoč nazaj.

»Bratec... bratec!« je zasopel kmet vzradoščen... »Dovoli, da sedem k te-bi. Veš, se ne peljem več daleč. Stoje-čega popotnika bo izprevodnik preje vprašal po voznem listku... Imam sa-mo še dve postaji...«

Tisti kmet pa ga je molče premotril od peta do temena, pa se je nato umak-nil.

»Brez voznega listka?« — je vpra-

šal, ko se je došlec vsedel in se bavil nekaj s svojo culico.

»Brez voznega listka, bratec! — Sem se že peljal nad tisoč vrst brez voz-nega listka.«

Hud kašelj se ga je lotil hipoma, da se mu je treslo in zgibalo mršavo telo. Črnolas uradnik s kokardo, ki je sedel v kotu pri oknu in kadil cigareto, se je ozrl za trenotek h kmetoma pa se takoj zopet zaobrnil.

»Kaj greš v delo?« ga je oni izpra-ševal dalje.

»Ne. Iščem si novih tal... za bi-vanje... v Sibiriji.«

»Tako-o!« se je začudil oni. »Kako pa skončaš, prijatelj, brez voznega list-ka... tako velikansko doljavo?«

»Z božjo pomočjo!«

»Potemtakem nimaš tudi nobenega denarja s seboj?«

»Denarja? Čemu bi ga pa rabil? De-nar je odveč. Si ga bom že prislužil. Ampak nekaj drugega me navdaja s skrbjo: nimam nobenih listin.«

»Kaj nimaš potnega listka?«

»Ne, bratec. To je ravno.«

Naznanilo o izgubi.

V ta cesarski ukaz se je vzprejelo običajno policijsko poizvedovanje za izgubljenimi ali ukradenimi vrednostnimi listinami. Pod gotovimi pogoji se je temu poizvedovanju priznalo, da ima začasno isti pravni učinek kakor sodni oklic. Kdor je namreč prišel ob vrednostno listino, ki se glasi na imetnika, more predlagati pri varnostni oblasti svojega bivališča ali kraja, kjer se je pripetila izguba, da naj se izguba na njegove stroške objavi v »vestniku«. Izvzeti pa so od te določbe papirji, ki se glase na ime (n. pr. vložne knjižice) kakor tudi kuponi.

Temu predlogu se mora ugoditi, ako prosilec zadosti jasno opiše listino in založi stroške za objavo. Obvezanec ima potem oblast obvestiti, da se je odredila objava o izgubi. Tisti, ki je prišel ob listino, se more na ta način začasno zavarovati, dokler se ne izposljuje sodni oklic. Nasproti zavezancu učinkuje ta policijski razglas ravno tako kakor sodni oklic, oziroma sodna izplačilna prepoved.

Posebne določbe za kupone in talone.

Za izplačevanje kuponov (deležnic o obrestih, rentah in dobičku) obsega cesarski ukaz posebno določbo, da je kupone izplačevati po preteku zastarele dobe, ne da bi bili razveljavljeni. Kdor je zgubil samo kupone (ne pa tudi glavne listine), ima dve poti na razpolago: ali more zahtevati sodno razveljavljenje, ali pa more odpadajoče zneske zahtevati brez sodnega postopanja, brž ko je potekel zastaralni rok za posamezne kupone. Te zadnje poti se bo zlasti poslužil tisti, ki se mu bodo stroški za sodno postopanje zdeli neprimerno visoki z ozirom na nizko vrednost posameznih kuponov. V tem slučaju je treba zgubo kuponov pred potekom zastaralnega roka naznaniti obvezancu in mu tedaj pokazati tudi glavno listino. Obvezanec je potem dol-

žan, odpadajoče zneske izplačati izgubitelju tekom enega leta po preteku vsakokratnega zastaralnega roka, če se morda kupon že ni predložil prej tekom zastaralnega roka ali če se ni nikdo potegnil za svojo pravico sodnim potom. Pripomniti je, da je pravica do takega izplačila navezana na osebe, t. j. ni treba, da bi izgubitelj ob času izplačila imel glavno listino, pravica do izplačila ne preide s samo izročitvijo glavne listine na novega imetnika.

Glede talonov (obnovilnih listov) pa je stvar urejena sledeče. Taloni se ne morejo razveljaviti niti sami zase niti skupno z glavno listino. Po zakonu je njihov položaj popolnoma zvezan s položajem glavne listine. Dokler je glavna lista naznanjena kot izgubljena ali sodno oklicana, velja za talon ravno tako kakor za glavno listino izplačilna prepoved, zavezanec ne sme na tak talon ničesar dati. Enako učinkuje ugovor imetnika glavne listine. V talonu obsežena obljuba do dajatve se sme izpolniti le imetniku glavne listine (§§ 15. in 16.).

Predpisi, ki ostanejo še v moči.

Neizpremenjeni ostanejo dosedanja predpisi o razveljavljenju menic, čekov in drugih takih listin, katerih amortizacija se ima izvršiti po členu 73 meničnega reda. Ravno tako ostanejo v moči dosedanja predpisi o razveljavljenju vložnih knjižic poštne hranilnice.

Ta cesarski ukaz je stopil v veljavo 1. oktobra 1915.

Vojska je divja zver.

Dunaj, 13. novembra. (Kor. urad.) Iz vojnega tiskovnega stana:

Preteklo je skoraj poldruge leto, odkar vojska v svoji celi neusmiljeni strahoti divja po svetu, koraka neusmiljeno nad dobrobitom milijonov rodbin, nedavno še

cvetoča mesta, trge in vasi izpreminja v razvaline in v pepel in vse mišljenje vsili svoji jekleni zapovedi, ki zapoveduje, naj se napravi kolikor mogoče velika škoda sovražniku. Ravno sedanja svetovna vojska, v kateri so nastopile države in narodi z vso svojo silo in katere namen ni, da se preмага ena armada, marveč da se pogazi cela država, je pokazal vojsko zopet v njeni

pravi furijski postavi,

ki jo je smatralo človeštvo vsled mirovnih shodov in predlogov o ustanovitvi mirovnih razsodišč že zdavnaj za nemogočo. Skoraj poldruge leto krvavega časa naj bi pač zadoščalo, da izpozna ves svet, da vojska ni ukročen lev, marveč

divja zver, ki vse pobije in zdrobi,

kar pride pod njene silovite tace. Italijani so si kmalu prilastili to spoznanje, ko se je izjalovila njih prazna vera, češ da je njih vojska proti Avstro-Ogrski le nenevaren vlom v nezastraženo hišo. Obstreljevali so cerkve in samostane brezobzirno na vojaško potrebo ali pa iz lahkomišljenega pohlepa, da razdirajo. Genfska zastava gorških bolnišnic jim ni značila mesta prostosti ranjencev, ki si ne morejo pomagati, marveč le za lagodno merilno točko njih topničarjev. Njih zrakoplovci so metali bombe brez izbire na odprta mesta in so le malo gledali na to, če so trpeli zato škodo žene in otroci in njih rojaki, ki se niso mogli braniti, ali umetniški zakladi v gradovih in v zasebnih poslopih. Zdaj pa, ker je med mnogimi bombami, ki so padle na vojaška poslopja trdnjave Benetke, ena padla tudi poleg in je poškodovala Diepolove freske, kriče italijanski časopisi proti barbarom. To so pač, kakor se zdi, posebni nazori. Italijani, ki so napovedali vojsko nam, naj bi bili pač upravičeni, da nam zadajo vsako škodo, mi pa njim ne. Besnost je velika, ker se mi barbari drzno smatrati vojsko za borenje, ki je enakomerno. Priznati se more na čast človeški pameti, da se

Oni je še resnejše zmajeval z glavo semtertje.

»Kako pa gre to?« vpraša. »Nič voznega listka, nič denarja, nič potnega lista... in ti se voziš ob tem.«

»Otroški smeh je bil odgovor.

»Da, tako... Peljem se... Od Černigova se peljem tako... Sedaj se vozim na vlaku, sedaj grem k nogam...«

»Sedaj jezdim na palici!« se oglasi črnolasi uradnik.

Potem se zasmije glasno in prezirljivo in se zopet poglobi v opazovanje prostrane večerne pokrajine.

Kmetov obraz se razsvetli od veselja.

»Da, vaša milost,« de. »Čisto prav imate.«

»Nazaj te bodo poslali,« je nevoljno nadaljeval čemerno zroči kmet. »Policija ti posveti domov. Potem se pa huduj nad svojo lahkomiselnostjo.«

»Dobrikali se mi bodo, pa ne nazaj poslali. Pa je nedavno prišel nek vojak k nam v vas... bivši podčastnik. Ta nam je pravil, da so v Sibiriji še kraji, o katerih niti oblast ničesar ne ve. Tako je tam močvirje. Tisto barje obsega

na primer tisoč vrst. Ne da se niti prepeljati čezenj, niti ga ni prebrestiti. Razen veveric in zajcev ne more nobena žival preko njega, tako grezasto je. Vse samo močvirje. Na tej strani meji močvirje veliko morje, na drugi turška dežela... kjer torej živi Turčin. Kitajsko je tudi tam blizu. Močvirje more prebrestiti le tisti, ki pozna steze. Na sredi tega močvirja je pa gozd. To je pa tudi šuma, je pravil vojak, šuma... no, pragozd. V vsem cesarstvu ga ni temu gozdu enakega. Borovje, hrastje, brestovina, orešje. Vsa gozdna rast poganja tam kakor trava iz zemlje, pa nihče tudi ne šteje tam; vsakomur, ki se mu le ljubi, je dano na prosto, sekati drva! In sredi tega pragozda je vas. Tako velika vas, kot malo mesto. In nihče od vlade ne ve za to mesto, nikdo ne ve za pota, ki drže vanje!«

»Kako pa boš vendar našel ono vas, če niso znana pota vanjo?« je vprašal obupno čemerni kmet.

»Pa če Bog pomaga!« pravi oni. »Revežu ni sila poginiti. Da, tako je! Molitev in beda te peljeta, kamor hočeš!«

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi:

jedilno olje, riž, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Šolskem drevoredu

kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti štev. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.

»Oko za oko, zob za zob.«

uspešen vir dohodkov v obliki napitnin in kot sredstvo za privabljenje tujcev.

Oko za oko, bomba za bombo.

Ni naša krivda, če umetnostnih zakladov Italije ob času najbrezobzirnejše vojske ne čuvajo takí, ki bi bili vredni svoje visoke kulturne naloge. Kdor sedi v stekleni hiši, ne sme pričeti metati kamenje v sosedova okna.

Izdajatelj Fran Ullreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Jože Gostinčar. — Tisk Kat. Tiskarne.

Razširjajte med delavstvom Vaše glasilo
„Našo Moč“.

Lekarna „Pri kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc
Ljubljana, Rimska cesta šte. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
Kapljice za želodec, izvrstno, krepljivo in slast do
jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posipalni prašek, proti ognjivanju otrok in proti po-
tenju nog, škatlica 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kronl.
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde
kože, steklenica 70 v.
„Siadin“ za otroke, škatla 60 v.
Tinktura za želodec, obojavajno in želodec krepljivo
sredstvo, steklenica 20 v.
Trpotčev sok, izvrsten pripomoček proti kašlju, ste-
klenica 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kronl 60 v in 4 krone 80 v.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavio, nogavio, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih robcev, ovratnikov, zavratnic, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

**Kupujte svoje potrebščine pri znani
in priporočljivi domači manufakturni
trgovini**

Janko Češnik
(Pri Češniku) LJUBLJANA
Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica

**v kateri dobite vedno v veliki izbiri
najnovejše blago za ženska in moška
oblačila.**

Postrežba poštena in zanesljiva.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg šte. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta.

Priznano nizke cene!

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovejših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in kloba. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinjših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha.

Vedno sveže blago!

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

pritilje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4³ | 4⁰ | 0

brez kaknega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih **100 kron čistih obresti 4.75 kron na leto**. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez **22 milijonov kron**. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.